

Moterų informacijos centro 2009 metų veiklos ataskaita

SANTRUMPOS:

ARETUSA - Europos tinklas prieš prekybą moterimis seksualinio išnaudojimo tikslais

BPD - Lietuvos 2004-2006 m. bendrasis programavimo dokumentas

DAPHNE – DAPHE II ir DAPHNE III programos prieš smurtą prieš moteris ir vaikus (Daphne II Programme to combat violence against children, young people and women)

EB – Europos bendrija

ENATW – Europos tinklas prieš prekybą moterimis seksualinio išnaudojimo tikslais (European Network Against Trafficking in Women for sexual exploitation)

EQUAL – Europos Bendrijų iniciatyva, kuri išbando ir skatina naujus kovos būdus su darbo rinkoje egzistuojančia visų formų diskriminacija ir nelygybe, kurią patiria tiek dirbantys, tiek ir ieškantys darbo asmenys

EMLO - Europos moterų lobistinė organizacija

LRV - Lietuvos Respublikos vyriausybė

LRS – Lietuvos Respublikos seimas

MIC – Moterų informacijos centras

NVO – Nevyriausybinių organizacijų

SADM – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija

Asociacija „Moterų informacijos centras“ — pelno nesiekianti, nevalstybinė organizacija, vienijanti fizinius asmenis, veikiančius ar dirbančius moterų ir vyrų lygių galimybių įvertinimo, moterų padėties gerinimo, kovos su smurtu prieš moteris, švietimo ir informacijos sklaidos lyčių lygių galimybių srityse. Moterų informacijos centras lėšų veiklai pritraukia iš įvairių šaltinių, bet daugiausia – fondų.

*Mūsų organizacijos **misija** yra šviesti ir informuoti visuomenę lyčių lygybės klausimais, formuoti lyčių lygybės politiką bei skatinti jos plėtrą Lietuvoje. To siekiame veikdamos įvairiomis veiklos formomis: įgyvendindamos įvairius projektus, organizuodamos akcijas, dalyvaudamos bei organizuodamos įvairius renginius bei aktyviu kasdieniniu darbu.*

Moterų informacijos centro **tikslai** yra:

- siekti lyčių lygybės Lietuvoje;
- gerinti moterų padėtį viešame ir privačiame gyvenime;
- tobulinti lygiaverčių lyčių santykių aplinką.

Stengiamės, kad apie mūsų veiklą ir rezultatus žinotų kuo daugiau Lietuvos moterų ir vyrų:

- naujausi straipsniai ir tyrimai apie moterų padėtį Lietuvoje bei užsienyje įkeliami į mūsų administruojamą informacinį portalą moterims www.lygus.lt, kuriame kaupiama informacija apie lyčių lygybę, moteris politikoje, valdyme, versle, smurtą prieš moteris bei moterų sveikatą, be to, nuolat atnaujinama moterų nevyriausybinių organizacijų duomenų bazė;
- Centre sukaupta puiki biblioteka lyčių lygybės, moterų problemų bei moterų veiklos klausimais. Tai vienintelė tokio pobūdžio biblioteka Lietuvoje, kuria

dažnai naudojasi užsienio bei Lietuvos studentai. Bibliotekos katalogą galima rasti internete: <http://www.lygus.lt/leidiniai.php>

2009 metais Moterų informacijos centro atstovės dalyvavo įvairių valstybės institucijų darbo grupių ir kitų organizacijų veikloje:

- Stebėsenos komiteto veiksmų programų, įgyvendinančių Lietuvos 2007 -2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos panaudojimo strategiją, įgyvendinimo priežiūrai atlikti narys;
- Nevyriausybinų organizacijų reikalų komisijos prie LR Vyriausybės narė;
- Europos moterų lobistinės organizacijos valdybos narė;
- NVO vystomojo bendradarbiavimo platformos narys;
- Europos tinklo prieš prekybą moterimis seksualinio išnaudojimo tikslais ARETUSA narys.

2009 m. Moterų informacijos centras vykdė šias programas:

- smurto prieš moteris įveikimo;
- prekybos moterimis prevencijos;
- šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo;
- moterų įgalinimo;
- moterų ir vyrų lygių galimybių skatinimo;
- visuomenės švietimo.

I. Smurto prieš moteris įveikimo programa

Smurtas prieš moteris – viena opiausių problemų Lietuvoje. Kofi Annan, buvęs JT Generalinis Sekretorius, yra pasakęs, kad „Smurtas prieš moteris turbūt yra pats gėdingiausias žmogaus teisių pažeidimas. Bei turbūt labiausiai plintantis pažeidimas. Smurtas peržengia visas sienas, tiek geografines, tiek kultūrinės, tiek turtines. Kol tai tęsiasi mes negalime teigti, kad yra daromas ryškus progresas siekiant lygybės, vystimosi bei taikos“. 2009 metais kaip ir kiekvienais metais Moterų informacijos centras skyrė didelį dėmesį smurto šeimose problemai spręsti.

16 dienų be smurto prieš moteris Socialinė akcija – koncertas **Aš nesu trečia** gruodžio 4 d. 18 val. Rotušės aikštė, Vilnius

Siekiant atkreipti visuomenės dėmesį į smurtą prieš moteris šeimoje kaip į opią socialinę visos visuomenės problemą, 2009 metais Moterų informacijos centras Vilniaus mieste lapkričio 25 – gruodžio 10 d. organizavo vieną didžiausių viešųjų akcijų „16 aktyvumo prieš smurtą prieš moteris dienų“, kuri apėmė keletą renginių. Akcijos renginiai:

- 2009 11 30 d. surengtas 8 val. tarptautinis **apskritas stalas – diskusija „Smurtas šeimoje.... Ką daryti kitaip Lietuvoje“**, kurioje dalyvavo 28 dalyviai. Renginyje diskutuota šiomis temomis: apsaugos nuo smurto šeimoje koncepcija, ir viešasis ir privatus kaltinimas smurto šeimoje bylose. Diskusijoje dalyvavo bei pranešimą apie egzistuojančią praktiką sprendžiant smurto problemą Jungtinėse Amerikos Valstijose pristatė JAV ambasadorė Lietuvoje Anne E. Derse. Diskusijoje taip pat pasisakė ekspertai iš Danijos, Švedijos, Norvegijos, Latvijos bei Lietuvos. Diskusijos metu pristatyta geroji užsienio šalių patirtis: buvo kalbama ne tik apie egzistuojančią teisinę sistemą, bet ir ėjimą prie jos, pasiekimo kaštus, buvo lyginama buvusi situacija ir esama, pristatomi ne tik statistiniai duomenys, bet ir praktikų pastebėjimai. Dalyvavę asmenys, tiek valstybės institucijų, tiek

nevyriausybių organizacijų atstovai bei aktyvūs visuomenės nariai įsitraukė į gyvybingą diskusiją apie teisinės sistemos pakeitimo galimybes bei būtinybę Lietuvoje. Buvo pritaria minčiai, kad egzistuojanti sistema nėra tobula ir yra reikalinga pokyčių.

- **30 sek. informacinis klipas.**

Klipas skirtas jaunoms merginoms, kurios turi gebėti atpažinti smurtą ir pasakyti NE. Prevenciniame klipse atvaizduotos įvairios paplitusios smurto prieš moteris rūšys neišskiriant nei vienos kaip mažiau pavojingos ar žeminančios. Klipo premjera įvyko 2009 m. lapkričio 25d. keliose šalyse vieningai patalpintas klipą DAPHNES projekto „X-generation till non violent relations“ partnerių tinklalapiuose. Lietuvoje pranešimas apie klipą buvo išplatintas MIC tinkle bei klipas patalpintas populiarioje svetainėje YOUTUBE <http://www.youtube.com/watch?v=WLyvwwE8pr4>. Lapkričio 25 – gruodžio 10 d. prevencinis klipas transliuotas per LTV televiziją. Prevencinis klipas išleistas septyniomis kalbomis (anglų, estų, graikų, latvių, lietuvių, suomių, ir švedų).

- **Radijo laidų ciklas.** Radijo stotyje M-1 plus buvo transliuojamas 7 laidų ciklas "Netylėk - pasakyk smurtui NE!". Radijo laidos buvo transliuojamos klausomiausiu laiku 10 - 11 val. Jos taip pat buvo kartojamos radijo stoties iniciatyva ir lėšomis, kadangi sulaukė susidomėjimo bei buvo įvertintos kaip socialiai reikalingos ir patrauklios. Laidų metu buvo pristatyta 16 aktyvumo dienų prieš smurtą prieš moteris kampanija, aptartos įvairios smurto rūšys bei smurto įtaka asmenybės ir visuomenės gyvenimui. Radijo laidų metu buvo kalbinti politikai, užsienio ekspertai, teisėtvarkos pareigūnai, socialiniai darbuotojai, psichologas, nevyriausybių organizacijų atstovai ir kiti įvairių sričių specialistai praktikai, žymios moterys bei sulaukta nemažai klausytojų susidomėjimo ir reakcijų.

	<p>- Vieša informacinė akcija „16 aktyvumo prieš smurtą prieš moteris dienų“, kuria siekta atkreipti visuomenės dėmesį į smurtą prieš moteris šeimoje. Akcijos metu buvo parengta informacija (atšvaitai, specialiai akcijai išleistas atlasas, skrajutės su informacija apie teikiamas nemokamas teisinės konsultacijas moterims) gruodžio 4 dieną buvo dalinama Katedros, Rotušės aikštėse, Gedimino prospekte ir Vilniaus senamiestyje bei kitose Vilniaus centro vietose.</p>
--	---

Akcijos kulminacija - **Socialinė akcija - koncertas „AŠ NESU TREČIA“**, tai - moterų atlikėjų populiariosios muzikos koncertas Rotušės aikštėje, kurį atidarė Norvegijos Karalystės ambasadorius Lietuvoje Steinar Gil, pasisakė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos lygių galimybių ir socialinės integracijos departamento direktorius - Alfredas Nazarovas, Vilniaus miesto mero pavaduotojas Gintautas Babravičius. Koncerto dalyvės - moterys ir merginos, turinčios tvirtą neigiamą poziciją smurto šeimoje

atžvilgiu. Koncerte dalyvavo: Irena Starošaitė, Asta Pilypaitė, Milana, Blogos mergaitės, Olialia pupytės.

Informacija apie viešą akciją ir teikiamas nemokamas teisinės konsultacijas moterims buvo paskelbta - internetiniuose puslapiuose: www.lygus.lt; www.118.lt; www.zebra.lt; www.pliusas.lt; www.sos03.lt; www.olialia.lt; www.būkstipri.lt; www.lsdvilnius.lt; www.anonsai.lt; www.zuzi.lt.

Akciją finansavo Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija pagal EEE ir Norvegijos finansinius mechanizmus, ir bendrai finansavo Lietuvos Respublika, DAPHNE III programa, LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Jungtinių Amerikos Valstijų ambasados Amerikos centras Lietuvoje. Akcijos idėją palaikė Vilniaus miesto savivaldybė, Vilniaus m. Motinos ir vaiko pensionas, „Olialia“ projekto komanda.

2009 – 2011 metais MIC kartu su Airijos Amnesty International padaliniu ir kitomis ES šalimis aktyviai įsijungė į kampaniją prieš smurtą prieš moteris - END FGM – EUROPEAN CAMPAIGN www.endfgm.eu/en/. Lietuva palaipsniui susiduria su problemomis, kurias jau daugelį metų sprendžia ES senbuvės. Dalis išsūkių yra susiję su imigracija. Vienas tokių – kai kuriose Afrikos šalyse toleruojamas moterų lytinių organų žalojimas (MGŽ) (angl. Female Genital Mutilation and Cutting). MGŽ praktikuojama 28 Afrikos šalyse ir kai kuriose Azijos bei Artimųjų Rytų šalyse. Kadangi šeimos iš rizikos grupių migruoja į Europa, ši „nežmoniška“ praktika taip pat keliauja kartu. Lietuvoje yra žinomi tik keli su MGŽ susiję atvejai, tačiau mums svarbu žinoti daugiau apie šį reiškinį ir skleisti informaciją socialiniams darbuotojams, medikams, pareigūnams bei moterų NVO. 2009 metais buvo parengti pranešimai spaudai, ruošiamasi informacinei akcijai ir seminarui, dalyvauta 3 tarptautiniuose partnerių susitikimuose Belgijoje ir Portugalijoje.

Moteryų informacijos centro direktorė 2009 metais dalyvavo tarptautinėje jaunimo vasaros mokslo stovykloje Rumunijoje. Dirbta – lyčių lygių galimybių grupėje, kurioje daug vietos buvo skirta smurto šeimoje problemai. Surengta vieša akcija „Gyvas teatras“ skirta informuoti apie smurto šeimoje problemą (akcija vyko geležinkelio stotyje).

Vaikų išlaikymas

Išleisti leidiniai smurto prieš moteris tema:

- Atlasas
- Informacinės kortelės apskritims.
- Informacinės kortelės apie teikiamas nemokamas teises konsultacijas
- Atšvaitai
- Leidinys „Vaikų išlaikymas“ (lietuvių, rusų ir lenkų kalbomis)
- Plakatas

II. Prekybos moterimis prevencijos programa

Prekyba žmonėmis yra vienas iš šiurkščiausių žmogaus teisių pažeidimų. Pagrindinė MIC ilgametė veikla šioje programoje - prekybos moterimis prevencija. 2008 - 2009 m. gavus Nyderlandų karalystės Lietuvoje paramą buvo sukurti 4 įsimintini vaizdiniai jaunimui, prekybos prieš moteris ir merginas tema. Plakatai publikuoti jaunimo žurnale „Panelė“, taip pat du lauko stendai kabėjo keliose Šiaulių miesto vietose. Kampaniją buvo labai gerai įvertinta, ypač užsienio partnerių, o viena švedų organizacija panaudojo įvaizdį savo prekybos prieš moteris kampanijoje.

III. Šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo programa

Šeima ir darbas – dvi pagrindinės Lietuvos žmonių gyvenimo vertybės, tačiau dažnas mūsų šalies gyventojas susiduria su profesinio gyvenimo ir šeimos pareigų derinimo problema. Darbo ir šeimos įsipareigojimų derinimas gali padėti sukurti lanksčią ekonomiką ir tuo pačiu gerinti moterų bei vyrų ekonominę nepriklausomybę bei gyvenimo kokybę. Todėl tiek moterys, tiek vyrai gali lengviau patekti ir išlikti darbo rinkoje. Taip visapusiškai išnaudojamas darbo jėgos potencialas, didinamas šalių konkurencingumas, tačiau tokia politika turi būti vienodai taikoma ir moterims, ir vyrams.

EB iniciatyvos EQUAL vystymo bendrijos („FORWARD! Šeima ir darbas – suderinami“; „ŠEIMOS PLANETA: šeimai palanki organizacija“, „Kompetencijų pripažinimas – šeimos ir karjeros suderinamumo galimybių plėtrai“; „Per technologijas – žinojimo ir darbo link“) sudariusios teminį tinklą „Šeima ir darbas – suderinami“, pasiremdamos išbandytomis inovacijomis 2004-2008 metais, parengė ir pristatė Darbo ir šeimos derinimo modelio metmenis, taikytinus mūsų valstybėje, kuriomis pasiremiant buvo rengiamas 2007-2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.1-SADM-04-K priemonės „Šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas“.

2009 m. lapkričio mėnesį Moterų informacijos centras pasirašė projekto „Šeima ir darbas: siekime darnumo kartu!“ finansavimo ir administravimo sutartį. Projekto tikslas: sudaryti palankias sąlygas darbingo amžiaus ekonomiškai aktyviems asmenims, turintiems vaikų derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus, skatinti šeimai palankių darboviečių kūrimąsi regionuose. Projektas bus pradėtas įgyvendinti 2010 m.

Moterų informacijos centrą, kaip partnerį turintį didelę patirtį, net 6 institucijos kvietė dalyvauti projektų skirtų šeimos ir darbo problemai spręsti įgyvendinime. Net 5 projektai gavo finansavimą.

IV. Moterų įgalinimo programa

Jau 6 metus Mykolo Romerio bei Vilniaus universiteto teisės studijų studentai – MIC savanoriai Lietuvos gyventojams teikia nemokamas teises konsultacijas šeimos, darbo teisės, smurto šeimoje ir kitais aktualiais klausimais. Moterys iš kitų Lietuvos miestų (ne Vilniaus) konsultuojamos telefonu arba paštu (paprastu arba elektroniniu). Esant būtinybei, teisės studentai padėdavo parengti ieškinius teismui - sutvarkydavo kitus procesinius dokumentus, prašymus valstybės institucijoms ir įstaigoms, sutartis ir kitus dokumentus. Per 2009 m. buvo suteikta 143 nemokamų teisinių konsultacijų 130 moterų, bei 65 nemokamos psichologo konsultacijos 10 moterų.

Siekiant informuoti moteris apie MIC teikiamas nemokamas teisinės bei psichologo konsultacijas 2009 m. gegužės mėn. 14 d. buvo organizuojama akcija „Kiekviena diena – moters diena“. Lygios teisės ir galimybės, saugumas, tvirta bei darni šeima – dalykai, kurių trokšta kiekviena moteris ne tik Moters ar Motinos dienos proga. Moterų informacijos centro savanorės nusprendė priminti, kad moterų problemos aktualios kiekvieną dieną, o nuo jų sprendimo priklauso visos mūsų visuomenės gerovė. Trijose sostinės vietose: prie Halės bei Kalvarijų turgaviečių, bei Karoliniškėse prie vaikų poliklinikos konsultantės teisininkės dalino moterims gėles ir skrajutes su informacija apie nemokamas Moterų informacijos centro paslaugas, teisinę bei psichologinę pagalbą.

2009 metais Moterų informacijos centro ekspertai dalyvavo įgyvendinant Jungtinių Tautų Vystymo Programos (JTVP) vykdomą projektą „Įmonių socialinės atsakomybės (ISA) skatinimas Lietuvoje“, kurio vienas iš tikslų – moterų ir vyrų (lyčių) lygybės politikos/praktikų įgyvendinimas bei plėtojimas privačiame sektoriuje, didinant privataus sektoriaus atstovų informuotumą apie lyčių lygybės užtikrinimą/vykdyimą darbovietėje ir jos ekonominį naudingumą pačiam darbdaviui, bei skatinant lyčių lygybės principų praktinį įtvirtinimą darbovietėse. Projekto metu atlikti darbai:

- Adaptuotos Lietuvos sąlygoms anketos (darbdaviams, įmonėms, darbuotojams) lyčių lygybės būklei šalyje (mieste, rajone) nustatyti.
- Išbandyta lenkų sukurto sintetinio rodiklio *Gender Index* apskaičiavimo metodika.
- Sukurtas sudėtinis moterų ir vyrų (lyčių) rodiklis (lentelės forma), rekomenduojamas organizacijų savianalizei (savitikrai) lyčių lygybės srityje.
- Tyrime dalyvavusios įmonės reitinguotos pagal Lyčių lygybės rodiklį.
- Naudojantis LLLR ir jo vertinimo metodika, įmonėse įvertinta moterų ir vyrų lygybės politika bei įmonėms parengtos individualios (diferencijuotos) ataskaitos, numatančios rekomendacijas kaip tobulinti lyčių lygybės politiką.
- Surengti 2 seminarai darbdaviams Vilniaus ir Kauno miestuose.

V. Moterų ir vyrų lygių galimybių skatinimas

Demokratinėje visuomenėje yra svarbu siekti kuo lygesnio politinės jėgos pasiskirstymo tarp moterų ir vyrų. Nepaisant susiklosčiusios moterims nepalankios padėties tiek politinėse partijose, tiek ir visuomenėje, moterys vis tiek yra linkusios aktyviai dalyvauti politinėje veikloje ir siekti politinės karjeros.

Norėdama įvertinti moterų ir vyrų padėties visuomenėje pasikeitimus, asociacija Moterų informacijos centras, įgyvendindama Valstybinės moterų ir vyrų lygių galimybių 2005–2009 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugsėjo 26 d. nutarimu Nr.1042 (Žin., 2005, Nr.116-4202), 69.7 punktą „Atlikti moterų ir vyrų padėties pokyčių visose srityse išplėstinį tyrimą ir vertinimą“, atliko tyrimą „Moterys ir vyrai Lietuvos visuomenėje – 2009“. Šio tyrimo rezultatai buvo lyginami su ankstesnių, 1994-ą ir 2000-ą metų tyrimo rezultatais. **Tyrimo tikslas** – atlikti moterų ir vyrų padėties pokyčių visose srityse išplėstinį tyrimą ir įvertinti Valstybinių moterų ir vyrų lygių galimybių 2003-2004 metų ir 2005-2009 metų programų įgyvendinimo rezultatus ir poveikį nuo 2003 metų, lyginant su ankstesniais tyrimais „Moteris Lietuvos visuomenėje“.

Socialinių mokslų daktarė Giedrė Purvaneckienė:

„Kiekvieno žmogaus gyvenime šeima užima labai didelę vietą. Pirmiausia mes gyvename tėvų šeimoje, vėliau – kuriame savo. Čia praleidžiame gražiausias savo gyvenimo akimirkas. Šeimoje sulaukiame ir psichologinės, ir materialinės paramos. Mes apsiekiame vertybėmis ir jas puoselėjame, drauge tobulėjame. Be to, tiek visuomenė, tiek valstybė yra suinteresuotos, kad žmogus gyventų šeimoje. Juk čia atsiranda nauji visuomenės nariai. Viskas paprasta – valstybė padeda šeimai, kad vėliau iš jos turėtų naudą.“

(<http://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/gpurvaneckiene-valstybe-padedas-šeimai-kad-veliau-is-jos-turetu-naudos.d?id=24257723>)

Pagrindinis tyrimo duomenų šaltinis – nacionalinė reprezentatyvi apklausa pagal tą patį klausimą, kuris buvo naudotas tyrimuose 1994 ir 2000 metais. Klausimynas buvo patobulintas ir praplėstas, atsižvelgiant į pasikeitimus visuomenėje, minėtų programų apimtį (Moterys ir vyrai) bei pagrindines kryptis. Reprezentatyvią Lietuvos vyrų ir moterų apklausą atliko kompanija "Baltijos Tyrimai, Ltd." 2009 m. 04 – 05 mėn. Atsitiktinės atrankos būdu buvo apklausti (tiesioginio interviu būdu) 15-74 metų sulaukę 1019 nuolatinių Lietuvos gyventojų - 508 moterys ir 511 vyrų.

Tyrimo išvados:

- Lietuvos gyventojų nuostatos moterų bei lyčių lygybės atžvilgiu modernėja, tampa palankesnėmis lyčių lygybei, tačiau lėtai.

- Palyginus su 1994-ais ir 2000-ais metais iš esmės pasikeitė požiūris į moterų lygiateisiškumą darbo rinkoje.

- Lietuvos gyventojų renkasi šeimą, kurioje ir vyras, ir žmona dirba, ir abu rūpinasi namais ir vaikais.

- Daugiau moterų nei vyrų gauna mažesnes pajamas, taigi, Lietuvai ir toliau išlieka skurdo feminizacijos grėsmė.

- Politikos svarba Lietuvos moterų ir vyrų gyvenime nuolat mažėja. Lietuvos gyventojų požiūris į moterų dalyvavimą politikoje tampa vis palankesniu, žymiai mažėja žmonių, galvojančių, kad moterys iš viso neturėtų dalyvauti politikoje

- Daugiau vyrų nei moterų patiria smurtą viešosiose vietose, o žymiai daugiau moterų savo šeimose. Palyginus su 1994-ais ir 2000-ais metais sumažėjo moterų ir vyrų padėties skirtumai, diskriminacijos dėl lyties, smurto bei seksualinio priekabiavimo atvejų.

- Lėčiausiai kinta nuostatos į moters vaidmenį visuomenėje ir šeimoje, matyt, dar didelę įtaką turi diskriminaciniai patriarchaliniai stereotipai.

- Moterų ir vyrų lygių galimybių programos yra gerai žinomos visuomenėje, programos kryptys pasirinktos tikslingai ir jų vykdymo rezultatai turi poveikį moterų ir vyrų padėties atitinkamose srityse pozityviems pokyčiams.

Pilną tyrimo medžiaga galima rasti adresu: <http://www.lygus.lt/ITC/lyciu2.php?tipas=2>

Moterų informacijos centras tęsia sėkmingiausią 2008 m. projektą „Darom verslą!“. Įgyvendindamas projektą „Darom verslą 2009“ (Moterų verslumo ir užimtumo

skatinimas 10 Lietuvos rajonuose siekiant mažinti socialinę atskirtį) siekia įgalinti Lietuvos moteris, patiriančias socialinę atskirtį, užimti lygiateisę vietą darbo rinkoje, suteikiant reikalingų žinių bei skatinant jų norą pradėti ar vystyti savo verslą ar susirasti norimą darbą. Moterys skatinamos tapti finansiškai stipriomis, susirasti norimą darbą, plėsti ar pradėti savo verslą, kurti naujas darbo vietas Druskininkų, Jonavos, Skuodo, Pasvalio, Rokiškio, Marijampolės, Jurbarko, Mažeikių ir Šalčininkų rajonuose bei Visagine. 2009 m. rudenį mokymai startavo Pasvalio ir Rokiškio rajonuose bei Visagine. Organizuoti mokymai: **Bendrieji mokymai ir Specialieji mokymai** taip pat teikiamos specialistų konsultacijos. Mokymus bei konsultacijas veda aukščiausios kvalifikacijos lektoriai ir sričių ekspertai. Mokymo programos orientuotos į praktinių įgūdžių formavimą, pagrindinis dėmesys skiriamas praktiniams dalyvių gebėjimams ugdyti ir įgyvendinti. Dalyvės įgis trūkstantį žinių, įrankių jas pritaikyti bei galimybę išbandyti įgytus įgūdžius praktikoje padedant tarpininkams konsultantams, lektoriams bei ekspertams.

VI. Visuomenės švietimo programa

Moterų informacijos centras nuolat atnaujina duomenis Informaciniame portale moterims (www.lygus.lt). Kiekvieną savaitę elektroninio tinklo nariams, t.y., fiziniams asmenims ir įstaigų ar organizacijų atstovams, besidomintiems moterų ir vyrų lygybe siunčiamos atitinkamos naujienos. Skubios naujienos siunčiamos kiekvieną darbo dieną. Be to yra organizuojamos įvairios akcijos ir kampanijos, kuriose aktyviai kviečiami dalyvauti elektroninio tinklo nariai.

Centras įgyvendindamas Valstybinę moterų ir vyrų lygių galimybių 2005-2009 metų programą (SADM), organizavo 2 seminarus socialiniams partneriams. Seminarai skirti pristatyti darbų ir pareigybių vertinimo metodiką bei 2 seminarus socialiniams partneriams apie lanksčių užimtumo formų taikymą vaikus auginančioms šeimoms, ir vyrams, ir moterims.

Pagal GRIUNTVIG projektą „FEMINA: moterų susitikimai Anatolijoje“ MIC atstovės 2009 m. vyko į partnerių susitikimą Graikijoje, kurio metu pristatyta MIC veikla, pasiekimai ir patirtis kovojant prieš smurtą prieš moteris bei prieš prekybą moterimis ne tik NVO bet ir regiono valdžios atstovams. Diskutuojama kaip skirtingų kultūrų kontekste galima efektyviai spręsti moterims svarbias problemas. Neįkainuojama patirtis, kurią suteikia GRIUNTVIG mainų programa tai kultūrinė patirtis lankantis atokiuose Graikijos ir Turkijos regionuose, bendraujant su žmonėmis, susipažįstant su vietos tradicijomis, kulinariniu paveldu, muziejais. Šalia projektinių veiklų visi partneriai stengiasi kuo įvairiau pristatyti ir savo šalies kultūrą. Partneriams lankantis Lietuvoje organizavome keletą pažintinių vizitų į socialines paslaugas teikiančias institucijas, Vilniaus savivaldybėje klausėmės paskaitos apie miesto socialinių paslaugų teikimo tvarką ir tendencijas, vykome į Trakus, turiningai leidome laiką ir diskutavome apie šalių panašumus ir skirtumus. Pažintinių ekskursijų metu gidė ir projekto dalyvės iš Lietuvos pasakojo apie moterų padėtį Lietuvoje įvairiais istorijos tarpsniais.

- Sukurtas projekto puslapis internete, tobulinama struktūra. <http://www.prj-aware.com/>
- Sukurtas projekto lankstukas anglų kalba, išverstas į lietuvių kalbą.
- Paruošta medžiaga apie Lietuvos moterų padėtį, gyvenimą ir moterų problemas Lietuvoje. Medžiaga patalpinta projekto puslapyje <http://www.prj-aware.com/>

2009 metais Moterų informacijos centras laimėjo keletą mažos vertės konkursų, kurių vienas buvo skirtas grįžtančių tremtinių šeimų narių integracijai, t.y. jų pilietinio ir kalbinio raštingumo skatinimui (įgyvendintas 2009 m.), o kitas skirtas padėti suburti neįgalųjų integracijos klubams Druskininkų, Šalčininkų ir Kėdainių savivaldybėse.

Valdyba:

Ugnė Siparienė - pirmininkė
Nijolė Dirsienė
Birutė Jatautaitė
Kornelija Mačiulienė
Olga Meščeriakova
Brigita Palavinskienė
Jūratė Tamošaitytė - revizorė

Darbuotojos:

Jūratė Šeduikienė - direktorė
Dovilė Petrauskaitė – teisininkė
Dovilė Rūkaitė - projektų vadovė
Ruginė Butkevičiūtė - konsultantė
Liucija Popovič – finansininkė

Savanoriai 2009:

Audronė Čerskytė
Giedrė Purvaneckienė
Greta Krulytė
Inesa Ulevičiūtė
Janina Dičiūtė
Lina Riepšaitė
Miglė Matelionytė
Ona Vinklerienė
Rugilė Butkevičiūtė
Vaidas Kazlauskas
Vilma Matuliukštytė

Rėmėjai 2009:

Europos komisija
Nyderlandų karalystės ambasada Lietuvoje
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
Švietimo mainų paramos fondas
JAV Amerikos centras
Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija pagal EEE ir Norvegijos finansiniai
mechanizmai, bendrai su Lietuvos Respublika
Amnesty International Ireland

Pajamos iš viso: 1 255 369 Lt.

Tame tarpe:

2% pajamų mokesčio iš Lietuvos gyventojų – 5 197 Lt.

Gauta parama iš verslo įmonių ar privačių asmenų – 400 Lt.

Pajamos iš ūkinės-ekonominės veiklos – 51 867 Lt.

Išlaidos:

Veikloms – 970 305 Lt.

Darbo užmokesčiui (5 darbuotojai) – 200 697 Lt.

Biuro išlaikymui – 32500 Lt.

Iš viso: 1 203 502 Lt.

tame tarpe kompensuotos: 1 167 419 Lt.

Pelnas: 15 784 lt.

**Ataskaita patvirtinta MIC visuotinio narių susirinkimo (konferencijos)
2010 03 17**

MIC direktorė

Jūratė Šeduikienė